

ALE KOMMUN

Skolstigens förskola i Surte 2012-13

Likabehandlingsplan och Plan mot kränkande behandling läsåret 2012-13

-ett handlingsprogram för att motverka alla former av diskriminering och annan kränkande behandling.

Skolstigens förskola i Surte 2012-13

Innehållsförteckning

1. Inledning
2. Vårt förhållningssätt/Värdegrunden för vår förskola
3. Mål under 2012/13
4. Förebyggande åtgärder
5. Hur får vi reda på om mobbning, diskriminering eller annan kränkande behandling förekommer?
6. Aktiva åtgärder vid uppkomst av kränkande behandling
7. Uppföljning, utvärdering och dokumentation
8. Beskrivning av situationen på förskolan
  - 8.1 Aktuell kartläggning (hösten 2011)
  - 8.2 Analys
  - 8.3 Åtgärder, syfte, uppföljning
9. Delaktighet och ansvar

Skolstigens förskola i Surte 2012-13

1. Inledning

Alla barn är välkomna till vår förskola. Vi ser olikheter som en tillgång i våra barngrupper. Barn som vuxen skall respektera varandras olikheter. På vår förskola tolererar vi inga former av kränkande behandling. Det barn eller den vuxne som upplever att den blivit kränkt tar vi alltid på allvar. Utgångspunkt är alltid den kränktes upplevelse. Alla har rätt till en trygg vistelse på förskolan. Om barn ser någon som blir kränkt ska de ta kontakt med en vuxen på förskolan. Personal har en skyldighet att kontakta förskolechef om man känner oro för eller får kännedom om att någon blir utsatt.

Definition av diskriminering och kränkande behandling

Diskriminering: Ett barn eller en vuxen får inte missgynnas genom särbehandling på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, könsöverskridande identitet och uttryck, ålder eller funktionshinder.

Kränkande behandling är när någon eller några kränker principen om alla människors lika värde. Kränkningar är uttryck för makt och förtryck. Kränkningar kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. Det kan utföras av och drabba såväl barn som vuxna. En kränkning kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande.

Kränkningar kan t.ex. vara:

- fysiska (t.ex. slag, bett och knuffar).
- verbala (t.ex. hot och fula ord).
- psykosociala (t.ex. att bli utsatt för utfrysning, utesluts ur lek)
- text och bildburna (t.ex klotter och lappar)

Lagar och styrdokument

FN:s konvention om barns rättigheter

Artikel 2:2

"Konventionsstaterna skall vidta alla lämpliga åtgärder för att säkerställa att barnet skyddas mot alla former av diskriminering eller bestraffning på grund av föräldrars, vårdnadshavares eller familjemedlemmars ställning, verksamhet, uttryckta åsikter eller tro."

Artikel 28:2

"Konventionsstaterna skall vidtaga alla lämpliga åtgärder för att säkerställa att disciplin i skolan upprätthålls på ett sätt som är förenligt med barnets mänskliga värdighet och i överenskommelse med denna konvention."

Skolstigens förskola i Surte 2012-13

Skollagen 2010:800

Kap.6

8 § Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som man avser att påbörja eller genomföra under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

9 § Huvudmannen eller personalen får inte utsätta ett barn eller en elev för kränkande behandling.

10 § En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn. En förskolechef eller rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall

Lpfö 98/10 (sid 4)

"En viktig uppgift för förskolan är att förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Var och en som verkar inom förskolan ska främja aktningen för varje människas egenvärde och respekten för vår gemensamma miljö.

Människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan könen samt solidaritet med svaga och utsatta är värden som förskolan ska hållas levande i arbetet med barnen."

2. Vårt förhållningssätt/Värdegrunden för vår förskola

- Verksamheten ska vara trygg, lustfylld och lärorik för alla barn.
- Varje barn skall känna sig betydelsefull och bekräftad varje dag.
- Respektera varandras olikheter.
- Se förskolan som en helhet där alla ska känna ansvar och ha lika värde.
- Ge tid och utrymme för leken som främjar hela barnets utveckling.
- Ta tillvara barnens intresse och idéer.
- Barnen blir natur- och miljömedvetna.

Beskrivning av situationen på förskolan (se sid 8)

Skolstigens förskola i Surte 2012-13

3. Mål under 2012/13

- Ökad kunskap inom olika områden skall genomsyra verksamheten. En ledfråga skall vara "Vad kan barnen lära sig av detta?"
- Tydlig koppling till Lpfö 98/10 i allt vi gör.
- Flickor och pojkar ska ha lika stort inflytande över verksamheten – och lika stort utrymme
- Barnen ska få känna sig stolta över sig själva och sin etniska tillhörighet.
- Barnen ska utveckla sin förmåga att leva sig in i och respektera andras kulturer och värderingar.
- Vi strävar mot likvärdig verksamhet både för de barn som har kortare respektive längre vistelsetid.
- Barnen skall ges möjlighet att förstå värdet av vänskap, att vara en bra kompis.

Dessa punkter ska vara aktiva redskap under hela läsåret och ge stöd i arbetet mot diskriminering och kränkningar.

Likabehandlingsplansarbetet

Under det gångna året har likabehandlingsarbetet pågått i verksamheten och Skolstigens förskola fortsätter att utveckla arbetet. Nedan finns en läsårsplan med några särskilt hållpunkter under läsåret.

Då vi följer skolans läsar startar året i augusti. Året har följande hållpunkter:

- oktober** Kartläggning av möjliga osäkra och riskfyllda miljöer i samverkan med barnen på förskolan. Vårdnadshavare skall göras delaktiga i kartläggningen
- november** Den nya planen sammanställs av personal och förskolechef.
- december** Möjliggöra att barn, vårdnadshavare och all personal känner till likabehandlingsplanen och de rättigheter och skyldigheter som gäller. Vårdnadshavare skall ges möjlighet till delaktighet t.ex på ett kvällsmöte och/eller genom att ges tillgång till arbetsdokumentet digitalt (PDF) eller i pappersform.
- juni** Utvärderingsdag och upprätthållande av förslag till kommande plan.

Skolstigens förskola i Surte 2012-13

4. Förebyggande åtgärder

"Verksamheten ska syfta till att barnens förmåga till empati och omtanke om andra utvecklas, liksom öppenhet och respekt för skillnader i människors uppfattningar och levnadssätt. Barns behov av att på olika sätt få reflektera över och dela sina tankar om livsfrågor med andra ska stödjas.

Den växande rörligheten över nationsgränserna skapar en kulturell mångfald i förskolan som ger barnen möjligheter att grundlägga respekt och aktning för varje människa oavsett bakgrund" (Lpfö 98/10 s.4).

Vi når detta genom att arbeta med:

- * Arbetar utifrån Lpfö 98/10.
- * Tydlig struktur på dagen.
- * Lära barnen hantera motgångar
- * Vuxna som cirkulerar mycket ute på gården och speciellt vid våra utsatta platser.
- * Arbetar med att få en god kontakt med vårdnadshavaren.
- * Kartläggning av kränkande behandlingar.

5. Hur får vi reda på om mobbning, diskriminering eller annan kränkande behandling förekommer?

Genom att ta tillvara lärdomar från kartlägningsarbetet och därmed få en samlad bild blir det lättare att upptäcka och identifiera kränkande behandling.

Vi arbetar därför aktivt med:

- Observationer som sker kontinuerligt och efter att ett särskilt barn lyfts på ett arbetsmöte
- Vi intervjuar barnen i naturliga och vardagliga situationer både i grupp och enskilt.
- Arbetslagsmöten varje månad där frågan tas upp som stående punkt på dagordningen
- Ordinarie utvecklingssamtal som erbjuds till vårdnadshavare.
- Trygghetsvandring med barn och pedagog både inom- och utomhus.

Skolstigens förskola i Surte 2012-13

6. Aktiva åtgärder vid uppkomst av kränkande behandling

Akuta åtgärder

- Samtal med den kränkte.
- Samtal med den som kränker.
- Vårdnadshavare både till den som kränks och den som kränker kontaktas av avdelningspersonal.
- Berörd personal informeras.
- Vid behov begränsande/skyddande åtgärder för barnet
- Dokumentera händelsen
- Rapportera kränkningen enligt särskild blankett till Verksamhetschef för förskolorna i Ale kommun.

Vid återkommande kränkningar

- Förskolechef informeras.
- Vårdnadshavare både till den som kränks och den som kränker kontaktas av avdelningspersonal.
- Analys görs av avdelningspersonalen för att få en helhetsbild och för att se hur man ska gå vidare.
- Återkoppling till berörda vårdnadshavare från avdelningspersonalen.
- Dokumentera händelsen
- Rapportera och följ upp den återkommande kränkningen enligt samma förfarande (blankett) som ovan till Verksamhetschef för förskolorna i Ale kommun.

7. Uppföljning, utvärdering och dokumentation

- Arbetslaget och förskolechef gör en kontinuerlig uppföljning och utvärdering av vidtagna åtgärder.
- Avstämning görs med berörda vårdnadshavare och vi utgår från följande frågeställningar:

Beskrivning

- Vilket var målet?
- Vilka åtgärder har satts in?
- Vad har genomförts hittills?
- Hur har det gått?

Analys

- Varför blev det som det blev?
- Var det något som inte fungerade?

Skolstigens förskola i Surte 2012-13

Värdering

- Ska insatserna fortsätta?
- Har vi följt handlingsprogrammet?

Reflektion

- Behöver vi komplettera insatserna eller förändra dem?
- Vilka slutsatser kan vi dra?
- Vilka lärdomar har vi fått?

Aktion

- Vem gör vad och när?

Dokumentation

- Vid alla samtal förs minnesanteckningar.
- Skriftlig dokumentation av kartläggning, analys och planering av framtida åtgärder.
- Dokumentation avslutas med beslut och återkoppling sker till berörda parter. Ansvariga är arbetslag genom lagledare och förskolechef.

All dokumentation ska förvaras skyddad.

8. Beskrivning av situationen på förskolan

8.1 Aktuell kartläggning (hösten 2012)

Diskriminering, mobbning och annan kränkande behandling kan förekomma på alla arbetsplatser och förskolor. Mobbning, diskriminering och annan kränkande behandling kan vara svår att upptäcka. Därmed är det viktigt att barn, personal och vårdnadshavare har en god kommunikation med varandra. Årets kartläggning har genomförts via intervjuer och samtal i för barnen vardagliga situationer både i grupp och enskilt med samtliga barn. Barnen delades upp utifrån ålder (äldre/yngre) och flera trygghetsvandringar genomfördes för att skapa en bättre bild och motverka en "känsla för dagen"

Platser/situationer som kan innebära upplevd utsatthet på vår förskola:

Inomhus

- En av toaletterna (avd Blåbär)
  1. Kranen. Vattnet kan spruta i ansiktet
  2. Myror och kryp har setts där

Utomhus:

- (Ingen plats angavs som otrygg. Inte heller skogen utanför området)

Skolstigens förskola i Surte 2012-13

8.2 Analys

Barnen på Skolstigen mår överlag bra och uttrycker överlag upplevd trygghet över hela den yta barnen naturligt rör sig på. Detta gäller både inom- och utomhus och vid utflyktstillfällen. Flera barn uttrycker den vuxne som orsak till upplevd trygghet (*"Fröken är ju där och då kan inget hända. Gör det så säger fröken till"*).

En av toaletterna ger (lite överraskande för personalen) starka signaler av obehag både bland äldre och yngre barn. Flera har sett olika kryp (t.ex. myror) och upplever det som obehagligt

8.3 Åtgärder

Åtgärder för att motverka det negativa i detta är:

- Vuxennärvaro som agerar på alla ytor barnen vistas på.
- Frekvent tas varje barns situation upp på arbets- och avdelningsmöten.
- Barnens rörlighet begränsas i vissa fall (barnet/-en får inte alltid vara överallt).

Åtgärd	Syfte	Uppföljning
Laga kranen med det trasiga munstycket	Minska oro för att vattnet skall spruta rakt i ansiktet	Toaletten hålls stängd tills problemet är åtgärdat.
Täta hålet myrorna kommer in genom	Säkerställa en toalettmiljö utan småkryp	Toaletten hålls stängd tills problemet är åtgärdat.

9. Delaktighet och ansvar

Rutiner för information om likabehandlingsplanen

Barn/Vårdnadshavare

Handlingsprogrammet presenteras vid inskolning. Barnen skall fortlöpande erbjudas tillfällen att delta och påverka innehåll och frekvens på trygghetsvandringar.

Personal

Under V44 hösten 2012 kommer all personal på Skolstigens förskola att fastställa och implementera handlingsprogrammet i verksamheten. Uppföljning sker i mars 2013

Skolstigens förskola i Surte 2012-13

Vårdnadshavare

I november's nyhetsbrev kommer vi att informera om handlingsprogrammet och dokumentet kommer att finnas tillgängligt i respektive tambur.

Information om handlingsprogrammet finns för

- Barn och Vårdnadshavare.
- Nyanställda.
- Vikarier och Vfu- studenter.

Ansvar

All personal, barn och vårdnadshavare har ett gemensamt ansvar för att skapa en miljö som är präglad av omsorg och engagemang för varandra.

Personal och förskolechef är ansvarig för att likabehandlingsplanen upprättas, genomförs och följs, dock har förskolechefen det yttersta ansvaret.

Om personal misstänks för kränkning av ett barn ska förskolechefen ansvara för utredning.

Kvalitetssäkring

I början av varje läsår sker i fortsättningsvis en genomgång av handlingsprogrammet och vid läsårets slut sker en analys med påföljande åtgärdsprogram. Förskolechefen är ytterst ansvarig.

På arbetsplatsmötena avsätts tid till kompetensutveckling, där frågor om värdegrundsyn och förhållningssätt skall diskuteras. All personals delaktighet är mycket viktig för att säkerställa en god kvalitet och ett levande dokument.

Detta dokument upprättades 2012-09-28 (och reviderades med ny trygghetsvandring mars 2013). Ett nytt dokument skall upprättas varje år.

Förskolechefen ansvarar för att planen revideras.

Följande arbete ska vara genomfört:

- All personal läser, utvärderar, analyserar planen vid vårterminens slut.
- Arbetslagen diskuterar det gångna årets arbete och förslår förändringar/förbättringar.
- Förskolechefen ansvarar för att vårdnadshavare får möjlighet att ge synpunkter på planen och arbetet på förskolan under processens gång (t.ex. möte och möjlighet till att tidigt kunna påverka arbetsdokumentet).
- I oktober-december fastställs och implementeras ny likabehandlingsplan varje år.

Information, frågor eller anmälan kan ställas direkt till personal eller till:

Skolstigens förskola i Surte 2012-13

Rektor Surteskolan och tillika förskolechef Leif Gardtman,
tel: 0303-330 150, 0704-320150 eller via
e-post: leif.gardtman@ale.se